

AIDAI

Munchenas. Astradienis, 1946.IX.3 d. /III metai/ Nr. 204 /241/

Iš Taikos Kongreso

Paryžius. Ši pirmadienį jau prasidėjo šeštoji savaitė kaip posėdžiauja Taikos Kongresas. Penkios savaitės praėjo aštriai besiginčijant, tačiau apčiuopiamų rezultatų labai maža tepasiekti.

Šiam pirmadieniui numatytas keturių užs. reikalų ministrų posėdis neįvyks. Šio posėdžio atšaukimas nesiekiamas su Molotovo kelione į Maskvą. Tikimasi, kad Molotovas po kelių dienų sugrįš į Paryžių.

Pirmadienį Taikos Kongresas pradėjo svarstyti Triesto klausimą. Italijos delegatas išdėstė Italijos nusistatymą Triesto ir Italijos-Jugoslavijos sienų klausimu. Be to, posėdžiavo 6 komisijos ir svarstė taikos sutarčių projektus. Rumunijos atstovas atsakė į Vengrijos reikiamas teritorines pretenzijas Transilvanijos srityje. Bulgarijos delegatas dar karta iškėlė teritorinius reikalavimus Graikijai. Bulgarija nori gauti priėjimą į Egejsus jūrą per Makedoniją.

Numatomas Britų Vyriausybės pertvarkymas

Londonas /UP/. Šiomis dienomis Londone politiniai sluoksniai pradėjo spėlioti, kad ministras pirmininkas Attlee ruošiasi iš pagrindų pertvarkyti kabinetą. Užsienyų Reikalų Ministerija atsisakė bet ko tuo klausimu pareikšti, bet trys Londone laikraščiai paskelbė savo politinių korespondentų pranešimus apie galimas permainas Ministrų Kabinete. Į naują kabinetą įeity Stefford Cripps ir dar trys nauji ministrai. „Daily Mirror“ politinis korespondentas mano, kad Attlee tuoj pradės ministrų kabineto pertvarkymą, kai tik

gaus gydytojų pranešimą apie Crippso sveikatos būklę, kuris dabar gydosi Šveicarijoje. „The Star“ rašo, kad esa neįmanoma, jog kabinetas būtų pertvarkytas anksčiau kaip prieš spalio 8 d., kada susirinks parlamento sesija. Visų nuomone, Cripps bus šias „keliaujančiu“ pasiuntiniu. Sakoma, kad Attlee nori pasinaudoti juo kaip geru Rusijos, Indijos ir Palestinos problemų žinovu. Per šį kartą Crippsas buvo pasiuntiniu Rusijoje. Pirmasis admiraliteto lordas Alexanderis atsistatydinsias ir gausias daug svarbesnį paskyrimą. Tiksliau nieko nerašoma apie naujas Alexanderio pareigas, bet, kaip „Daily Telegraph“ sako, greičiausiai jis gausias paskyrimą, kur ūkio reikalai sudarys svarbiausią dalyką.

La Guardiajos pareiškimas Maskvoje

Maskva /AP/. Vyriausias UNRRos direktorius La Guardia Maskvoje spaudos atstovams pareiškė, kad galimas daiktas, jog Tarybų Sąjunga galėtų priimti ne sovietų tautybės išvietovintų asmenų dalį.

Šis klausimas dabar yra nagrinėjamas. Yra galima, kad Tarybų Sąjunga iš tikrųjų priims išvietovintus asmenis, pareiškė La Guardia.

La Guardiajos nuomone, Baltgudijai ir Ukrainai trūksta maisto, ypač riebalų ir mėsos, bet ne javų. Sunkumai dėl riebalų ir mėsos tęsis iki 1947 m. „Aš manau, kad Tarybų Sąjunga turi pakankamai javų. Kitais metais ji galės jų pristatyti Ukrainai ir Gudijai. Kaip ten bebūtų, mes dabar jiems nesiunčiame javų. UNRRA siuntė Ukrainai ir Gudijai riebalus, žuvis, mėsa ir sėklas, o taip pat pramonės bei žemės ūkio įrankius“. La Guardia mano, kad dalį išvietovintų asmenų priims ir Prancūzija. Jis taip pat tikisi, kad ryšium su pasikeitimu lenkų ryšio karininkų, dar tam tikras lenkų skaičius sutiks

grįžti į Lenkiją.

Ar Rusija galės maistą eksportuoti ateinančiais metais, sunku pasakyti, bet tai yra svarbu pasaulio aprūpinimui, sako La Guardia. „Aš tikrai manau, kad maisto padėtis Tarybų Sąjungoje bus daug geresnė ateinančiais metais“, pareiškė La Guardia. Jis yra patenkintas UNRROs organizacine veikla Gudijoje ir Ukrainoje. Vaikai ir suaugusieji Minsko ir Kijevo kolchozuose atrodo pakankamos mitybos, nors patalpos dažnai yra skurdžios, baigė La Guardia.

Trumpos žinios

- Atėnai. Sekmadienį Graikijoje įvyko plebiscitas monarchijos klausimu. Ministras pirmininkas pavadočius pareiškė, kad iki šiol turimomis žiniomis 70 % balsuotojų pasisakė už monarchiją. Atėnuose ir Salonikiuose už monarchiją balsavo daugiau kaip 60 %, o provincijoje – net 90 %. Kretėje, priešingai, 65 % balsuotojų pasisakė už respubliką. Bendrai balsavimo diena praėjo ramiai, tik kai kuriose vietose įvyko mažesnių susidūrimų. Graikijos ministras pirmininkas Tsaldaris, kuris šiuo metu yra Paryžiuje, artimiausiu laiku balsavimo rezultatus praneš karaliui Jurgiui. Galutiniai balsavimo daviniai bus paskelbti trečiadienį.

- N. Delhi. Indų Kongreso partija sudarė naują Indijos vyriausybę. Tik paskelbus naujosios vyriausybės sudėtį, Bombajuje įvyko stiprių riūšių tarp indų ir musulmonų. Riūšės kilo po to, kai vienas musulmonas nutraukė indų vėliava ir iškėlė juda. Mieste paskelbtas išimties stovis. Žuvo 50, sužeista 200 asmenų.

- Berlynas. Sekmadienį sovietų okupuotoje Saksonijoje įvyko savivaldybių rinkimai. Turimomis žiniomis dauguma balsų surinko socialistų vienybės partija. Galutiniai balsavimo rezultatai bus paskelbti antradienį. Iki šiol suskaičiuota 1/3 balsų.

- Paryžius. Prancūzijos socialistų konferencija nutarė susijungti nei su komunistais, nei su katalikais.

- Vašingtonas. JAV karo ministras paskelbė Mac Arthuro pareiškimą, padarytą ryšium su karo paba-

gos metinėmis Japonijoje. Savo pareiškime Mac Arthuras tvirtina, kad Japonijoje įvykusi dvasinė revoliucija. Japonai jau nusikratę kai kurių klaidingų pažiūrų ir įsitikinimų. Jie dabar jau moka gerbti ir vakarų demokratines idėjas. Tai esąs laidas pastoviai ir ilgai taikai. Toliau Mac Arthuras sako, kad Japonijoje reikia sunaikinti tai, kas yra naikintina ir išlaikyti tai, kas yra išlaikytina.

- Paryžius. Byrnes ilgesni laiką kalbėjosi su Austrijos užs. reikalų ministru Gruberiu. Apie susikalbėjimo turinį nieko nepranešama. Žinoma tik, kad Gruberis prieš tai dar matėsi su JAV atstovu Europos reikalams.

- Ankara. Praėjusį šeštadienį Turkija ir Prancūzija pasirašė prekybos sutartį.

- Stockholmas. Švedijos delegacija vyksta į Maskvą tartis prekybos sutarties klausimu. Kaip žinoma, Rusija ta proga nori gauti iš Švedijos paskola 300 mil. dolerių sumai. JAV mano, kad tokia sutartis būtų priešinga tarptautinės prekybos laisvei.

- Madridas. Ispanijos vyriausybė oficialiai pareiškė, kad jai kaip suvereninei valstybei nėra privaloma buv. Belgijos nacių vada de Grelle grąžinti į Belgiją. Ispanijos vyriausybė nori gerų santykių su visomis vakarų valstybėmis ir todėl mano, kad pareikštasis nusistatymas tų santykių nesudrums. Toliau minėtame pareiškime sakoma, kad dabartinė Leon de Grelle gyvenamoji vieta Ispanijoje nėra žinoma.

- Bagdadas. Irako vyriausybė gavo pakvietimą dalyvauti Taikos Kongrese.

- Kopenhaga. Pirmadienį atidaryta Sąjunginių Tautų maitinimo konferencija, kurioje dalyvauja 300 delegatų ir ekspertų. Ši konferencija svarstys maisto atsargų sudarymą ir maisto paskirstymo klausimą. Numatoma, be to, įsteigti ir Tarptautinę Maitinimo įstaigą.

- Atėnai. Turimais daviniais paremti pranešimai sako, kad absoliučiai tikra, jog graikai aiškiai balsų dauguma pasisakė už karalių Jurgį II. Bendrai balsavimai vyko ramiai ir tvarkingai. Tik kai kuriose vietose įvyko susidūrimų su komunistais. Žuvo 18 asmenų.